

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrīkavitārkikasīṃhasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
yādavābhyudayē mahākāvye

॥ trayōdaśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ trayōdaśaḥ sargaḥ ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitarīkākēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ||

prasādabhājaḥ pratīnirgatāṃ tām

prāsādatō vāsavavallabhāyāḥ |

samagraśaktiḥ samayōpayātaḥ

prāṇēśvarīm prāptumiyēṣa śauriḥ || 13.1 ||

tāmadbhutāṃ siddhimivādbhutānām

saubhāgyavidyāmiva sadguṇānām |

sattāmananyāmiva sadgaṇānām

yathāśrutāṃ praikṣata yādavēndraḥ || 13.2 ||

aṅgairavajñātakadambagōlaiḥ

aspandamandēna vilōcanēna |

līlōpaśāntyā likhitēva sā'bhūt

dāmōdarē dṛṣṭipathāṃ prayātē || 13.3 ||

padmākarāṇām pariṣannivēśē

paryāptacandrāyutakāntisārē |

ananyalabhyām labhatē sma tṛptiṃ

tasyā mukhē dṛṣṭiratīva śaurēḥ || 13.4 ||

vācaspatitvaṃ ca vanaspatīnām

divyētarēṣām ca divaspatitvam |

dātum kṣamāyā dayitē tadānīm
 ājñāpakō nūnamabhūdanaṅgaḥ || 13.5 ||

tasmin dvitīyāmiva vaijayantīm
 sā ca priyē sāciviśēṣaramyām |
 kaṭākṣamālām nibabandha kṛṣṇē
 kāmādhikē kautukamēdurākṣī || 13.6 ||

alakṣyabhēdatrividhāmbujābhaiḥ
 ālakṣyaśṛṅgāraguṇānubandhaiḥ |
 svayaṃvarasragbhirabhāvi tasyāḥ
 kālōditē kaṃsaripau kaṭākṣaiḥ || 13.7 ||

sa vaijayantyādivibhāvaśālī
 nirvyājaniṣpannanijānubhāvaḥ |
 śṛṅgāravīrādbhutacitritātmā
 ramyastayā nirviviśē rasō'nyaḥ || 13.8 ||

ākēkarāṇāmanaghastadānīm
 ēkakṣaṇaṃ lakṣyamabhūt bahūnām |
 tasyāḥ sthirānandapariplutānām
 arthaspr̥śāmardhaviḷōkitānām || 13.9 ||

tasyāścirākāṅkṣitalābhadhanyaiḥ
 apatrapāmantharitairapāṅgaiḥ |
 babhāra bhūyō bahumānapūrvam
 bālyē dhṛtām barhikalāpabhūṣām || 13.10 ||

santānasaubhāgyaghanēna yūnā
 siktā sudhāsāranibhairapāṅgaiḥ |

udbhinnarōmāñcatatirbabhāsē

kāntaprarōhā kamalasthalīva || 13.11 ||

svakāntisāmyādiva jātasaṅgaiḥ

śauristadā svāgatasūktigarbhaiḥ |

priyāsakhīnāmabhajat prahr̥ṣṭaiḥ

udvīkṣaṇairutpalapuṣpavṛṣṭim || 13.12 ||

sa rukmiṇīnētracakōracandraḥ

sā tatpraharṣāmbujapūrvasandhyā |

tadadbhutadvandvamavēkṣya sakhyaḥ

prāpustulāmapsarasāmanūnām || 13.13 ||

tathaiva tādātmyamivā”gatānām

tasyāḥ sakhīnām samamāvirāsan |

parasya vīkṣām pratisaṃlapantō

vakrōktigarbhā iva mandahāsāḥ || 13.14 ||

sa kaustubhābhyarṇanivēśayōgyaṃ

kanyāmayam kāmāpayōdhiratnam |

parītamārāt pratihārapālaiḥ

paśyan kṣaṇam pāntha ivāvatasthē || 13.15 ||

taṃ mālyabhūṣāparikarmitāṅgam

dhārātaṭitvantamivāmbuvāham |

samīkṣya bālā tadananyadr̥ṣṭiḥ

caryāmavālbata cātakānām || 13.16 ||

talōdarīm tālaphalastanīm tāṃ

tāmrādharām cārunavōtpalākṣim |

kiṃ nāma bhāvīti vibhāvayantīm
 kṛṣṇastadā kiñcidivā'sasāda || 13.17 ||

durdarśamadhyāṃ dviradēndrayātāṃ
 vyūhakramavyaktavicitragātrīm |
 parairabhēdyāṃ pratijagmuṣīm tāṃ
 kāntātmikāṃ kāmamacamūṃ sa mēnē || 13.18 ||

sa candrikāṃ candra ivābhiyātaḥ
 candrānanāṃ yādavavaṃśacandraḥ |
 nirvēśanīyaḥ saviśēṣamāsīt
 nēdīyasāṃ nētracakōrabṛndaiḥ || 13.19 ||

ahaṃ tvayā dūtamukhēna dūrāt
 sādhyā samāhūta ihōpayātaḥ |
 mā tē bhayaṃ bhūditi mañjubhāṣī
 tāmagrahīdagrakarē mukundaḥ || 13.20 ||

priyēṇa sā tēna grhītahastā
 tadvaktradivyāmbujaṣaṭpadēna |
 vilōcanēna vyavṛṇōt sakhībhyaḥ
 kṛtārthatāṃ kṣībadaśōlbaṇēna || 13.21 ||

prācō'vatārānatisayya bhūmnā
 sā rukmiṇī tēna vṛtā cakāśē |
 tasyaiva rūpāntaradūravṛttiḥ
 kandarpajanmānugūṇēva kāntiḥ || 13.22 ||

mallīvikāsōjjvalamandahāsā
 rōmōdgamairāhitakōrakaśrīḥ |

samēyuṣī samdadṛśē tadā sā
vasantalakṣmīriva mādhavēna || 13.23 ||

agharmajasvēdakaṇāvakīrṇām
abhītiyaṃ vēpathumudvahantīm |
anuṣṇabāṣpōdayamantharākṣīm
vilōkya dēvīm vibhurabhyanandat || 13.24 ||

haripriyāṃ kēsariṇīmivainām
durāsadāmanyānṛpadvipēndraiḥ |
sakhījanaḥ prītamanā nidadhyau
yayau ca khēdaṃ nijaviprayōgāt || 13.25 ||

mithō guṇaistanmithunaṃ nibaddhaṃ
viyōgavaidēśikaṃprayōgam |
ajāyatānyōnyanilīnabhāvaṃ
sakhīdrśām sādaradarśanīyam || 13.26 ||

jagattrayārtipraśamāya jātām
vihārasaṃkṣōbhitavairisindhuh |
dēvēṣu paśyatsviva pūrvamēnām
jagrāha tām jāgrati rājalōkē || 13.27 ||

sa puṣpakaṃ rāma iva priyāṃ svām
uttāritām śatrubhayādudīrṇāt |
manōjavaṃ satyamanōrathastām
ārōpayāmāsa rathaṃ rathāṅgī || 13.28 ||

sā cāmaraughairupacaryamāṇā
vātāvadhūtairiva kāśajālaiḥ |

rarāja nāthēna rathōdayādrau
candrēṇa pūrṇēna śarannisēva || 13.29 ||

parasparaprāptaguṇēna bhāsā
barhāvṛtaṃ vyōma vibhāvayantau |
virējatustuṅgarathāśrayau tau
vidyutpayōdāviva mandarasthau || 13.30 ||

prabhēva dēvēna tamōpahēna
pratyagdiśaṃ tēna saha prayāntī |
nityānapāyitvamajānatīnāṃ
satyāpayāmāsa nijamaṃ prajānām || 13.31 ||

tāmudvahaṃstāmarasāyatākṣō
ratnaughadīptēna rathēna dēvīm |
ātmānamēvāryamamaṇḍalasthaṃ
vidyāsakhaṃ vyañjayati sma vīraḥ || 13.32 ||

atītadarśāmiva candralēkhāṃ
śāntōparōdhāmiva śāradīṃ dyām |
amaṃsta nirvighnaphalāmivēcchām
śōkatyajamaṃ sūrakulēsvarastām || 13.33 ||

samētya siṃhīmiva tāmananyām
yānōdyataṃ yādavapañcavaktram |
āghuṣya gōmāyurivāmiṣārthī
caidyāḥ krudhā dīptamukhō'nvadhāvat || 13.34 ||

rukmi ca tūrṇamaṃ pratipannarōśaḥ
purō bhavan bhūmibhṛtāṃ sakhīnām |

parābhavasya pratikāramicchan
jagrāha pārṣṇiṃ jagadēkanētuh || 13.35 ||

jighāṃsitē bhrātari jātakhēdaiḥ
kāntābhilāpaiḥ katakairivāmbhaḥ |
manaḥ prapēdē sahajāṃ prasattiṃ
sattvādhikaṃ sātvatavaṃśagōptuh || 13.36 ||

sa vīkṣamāṇaḥ savilāsanētraṃ
valgusmitaṃ vāmadṛśō mukhābjam |
taduktibhiḥ svādutamābhirāsīt
āpyāyitō nūnamanāvilābhiḥ || 13.37 ||

anudrutāṃ vairicamūṃ sa vīrō
balēna ruddhvā nijabāhunaiva |
vinirdiśan mārghabhavān viśēṣān
viśvāsayāmāsa vidarbhakanyām || 13.38 ||

priyāsahāyaḥ padavīṃ sa gacchan
drāghīyasīṃ dārukasārathistām |
udagravēgānudadhēranūpē
vītīn kṣaṇaṃ viśramayāṃbabhūva || 13.39 ||

bhayārṇavādudhṛtayā svayā'sau
śriyēva sākṣādanubhūyamānaḥ |
payōdhirūpāṃ pariḡhāṃ vilaṅghya
dyusaṃmitāṃ dvāravatīmayāsīt || 13.40 ||

pariṣkṛtāṃ kāñcanatōraṇaistāṃ
valgudhvajāṃ vandanadāmacitrām |

rāmāsahāyaḥ prasamīkṣya rēmē
ramyaprasūnāñcitarājavīdhīm || 13.41 ||

mahīyasāṃ maṅgaladundubhīnāṃ
nā dairavajñātapayōdhiśabdā |
śrutōtsavānāṃ vidadhē purī sā
svargaukasāṃ śrōtrasudhāmapūrvām || 13.42 ||

pratyēyuṣāṃ kaṃsaripuradūnāṃ
dēvadrumāṅmiva jaṅgamānām |
anargharatnābharaṇapradhānān
ādatta divyānupadāviśēṣān || 13.43 ||

tasmin mahānīlamaṇiprakāśē
tāṃ rukmiṇīmāhitarukmakāntim |
purāṅganāḥ prēkṣitumīhamānāḥ
svargādhikānāruruhuḥ svasaudhān || 13.44 ||

kalakvaṇannūpuracāruvādyāṃ
karṇāvataṃsōditabhṛṅgagītām |
kasyāścidanvāgatanātyavēdaṃ
līlāgataṃ lāsyamabhūdapūrvam || 13.45 ||

paricyutaṃ kiñcidivāntarīyāṃ
kācitsamālambya sahaiva kāntyā |
kṣiptēva tīvrēṇa kutūhalēna
kṣaṇēna vātāyanamāsasāda || 13.46 ||

āmucya tāṭaṅkamaṅgacakraṃ
savyētarē satvaramāvrajantī |

anyēna kācidbhr̥śamābabhāsē
karnēna kaivalyavibhūṣaṇēna || 13.47 ||

udañcitā bāhulatētarasyā
maulīśrajā hastagr̥hītayā”sīt |
jagajjigīṣōrmadanasya jaitrī
patākayēvādbhutakētuyaṣṭiḥ || 13.48 ||

prakōṣṭhabhājaḥ priyaśārikāyāḥ
payaḥ svayaṃ sādaramarpayantī |
gavākṣamāgamyā gajēndrayātā
kācit prasasmāra kṛtāvaśēṣam || 13.49 ||

pracāravēgāt truṭitēna cakrē
hārēṇa muktāphalavarṣiṇā’nyā |
adūrataḥ sannihitasya śaurēḥ
ācāralājāñjalipūrvaraṅgam || 13.50 ||

stanāṃśukaṃ srastamabudhyamānā
sakhījanē sasmitamīkṣamāṇē |
parāmṛśantī vitatāna kācit
pratikriyāṃ pāṇinakhāṃśujālaiḥ || 13.51 ||

sakhīdhṛtaiścāmaratālavṛntaiḥ
āśyānatāṃ prāpitamaṅgarāgam |
vilōkitē śārṅgiṇi vihvalā’nyā
śvāsānilaiḥ śōṣamivāninīṣat || 13.52 ||

prasādhayantīmavadhīrya dhātrīm
aṅgairasambhāvitabhūṣaṇā’nyā |

samīkṣya kṛṣṇaṃ sahasōpajātaiḥ
 pariṣkriyāmādriyatēva bhāvaiḥ || 13.53 ||

bhruvā sphurantyā madanasya maurvīm
 jyāghātarēkhāmabhidarśayantī |
 anyānuṣaktē'pi harau viyātāṃ
 prāyuṅkta dūtīmiva dṛṣṭimanyā || 13.54 ||

tadīkṣaṇē bharturiva smarantyā
 kanyādaśāṃ kāmavaśādbhajantyā |
 svayaṃvarārḥē svayamēva tasmin
 kayācidādḥāyi kaṭākṣamālā || 13.55 ||

samēyuṣīmapratimēna yūnā
 tāṃ rukmiṇīm vīkṣya vilīnabhāvā |
 bhāgyaṃ kimasyā iti bhāvayanti
 tadātmatāṃ nūnamalipsatānyā || 13.56 ||

kakṣyānibandhacyavanē salīlaṃ
 stanāhitasvastikabāhubandhā |
 jagatpatau paśyati jātabhīṣā
 prāyastadāliṅganamabhyanaiṣīt || 13.57 ||

rathēna taṃ rājapathē prayāntaṃ
 nirvyājasaṅgēna nisāmayanti |
 tyaktā nimēṣairaparā'nvakārṣīt
 citrāṅganānāṃ surayōṣitāṃ ca || 13.58 ||

samīkṣitasyāpi sahatvasaṅgāt
 duṣprāpalōbhādapi dūyamānā |

galadbhiranyā valayaprasūnaiḥ
 abhyarcanāmātanutēva śaurēḥ || 13.59 ||

samānakāntyā priyayā samētē
 dṛṣṭē jagaddhātari jātarāgā |
 praṇāmayōgyēyamitīva matvā
 prāptaṃ padaṃ mēkhalayā parasyāḥ || 13.60 ||

tāsāṃ tadēkōtsukadarśanānāṃ
 samādhibhājāmiva śēmuṣṭinām |
 alaṃ prabhuḥ sō'pi na mātumāsīt
 apāraharṣādanaghāmavasthām || 13.61 ||

avāruṇīsambhavasaurabhaistaiḥ
 ananyasādhyādharma bimbarāgaiḥ |
 nirañjanōpasthitanētraśōbhaiḥ
 sa pipriyē pauravadhūmukhābjaiḥ || 13.62 ||

sa paurakanyākaraviprakīrṇān
 prāyaḥ pratīcchannupacāralājān |
 acīcarat syandanamabjanētraḥ
 savyāpasavyēna gatēna vīdhīm || 13.63 ||

kahlārapadmōtpalakāntīcōraiḥ
 kaṭākṣaṇaiḥ pauravadhūjanānām |
 mugdhēnduhāsō mumudē mukundaḥ
 paśyan priyāṃ prāpitapuṣpavṛṣṭim || 13.64 ||

kṛṣṇasya tāṃ skandhamupaghñayantīm
 suradrumasyēva suvarṇavallīm |

avēkṣya nūnaṃ caturāḥ pumarthān
 ananyalabhyānalabhanta paurāḥ || 13.65 ||

vaktraiḥ sudhāsōdarakāntipūraiḥ
 kastūrikāpatrakalaṅkadṛśyaiḥ |
 alakṣyadēhā vidadhurmṛgākṣyaḥ
 pratyuptapūrṇēnduśatān gavākṣān || 13.66 ||

śucismitāḥ saudhatalāntarasthāḥ
 padmēkṣaṇaṃ prēkṣya parisphurantyaḥ |
 śaratpayōdōdarasaṃśritānāṃ
 kṣaṇadyutīnāṃ dyutimanvavindan || 13.67 ||

apāṅgajālairasitōtpalābhaiḥ
 kṛṣṇātmakaṃ bhāvamivōdvamantyaḥ |
 vitēnirē rājapathē mṛgākṣyaḥ
 tadādṛtāṃ barhavitānaśōbhām || 13.68 ||

harērabhikhyāmanupādhiramyāṃ
 vilōcanairvītanimēṣavighnaiḥ |
 āsvādayantyaḥ sudṛśastadānīm
 ayatnaniṣpītasudhā ivā'san || 13.69 ||

ambhōruhāṅāmavalēpasīmāṃ
 karṇōtpalānāmapi kāntikakṣyām |
 vilaṅghyantāḥ sudṛśāṃ kaṭākṣā
 vililyirē kṛṣṇamavāpya lakṣyam || 13.70 ||

tamātmavantāṃ paravidyayēva
 parākramaṃ tatparayēva lakṣmyā |

tamēva dēvaṃ dayayēva juṣṭaṃ
saṃmēnirē tattvavidāḥ sabhāryam || 13.71 ||

tāṃ prāpya citrāmiva tārakēśaḥ
stavyaiḥ stutō vandigaṇairabhaumaiḥ |
vivēśa dhāma svamudīrṇadhāmā
vaivāhikīṃ sampadamāptumicchan || 13.72 ||

vihārayōgēna vibhajya yuktaṃ
mithō'nurūpaṃ mithunaṃ tadādyam |
upācaran vyōmacarā yathārhaṃ
saṃprīṇanairutsavasamaṃvidhānaiḥ || 13.73 ||

sadā'bhigamyairabhigamyamānaṃ
viśrāṇanē vaiśravaṇāt prabhūtam |
taṃ śaṅkhapadmapramukhā mahāntaḥ
siṣēvirē sévadhayaḥ samētāḥ || 13.74 ||

akṛtsnasaṃvēdini jīvalākē
saṃgrāhayan dharmamathātmavṛtṭyā |
pratyarcayāmāsa munīnupētān
prabhuḥ svayaṃ prēśya ivōpacāraiḥ || 13.75 ||

apatrapāviplutacētasō yē
tyaktvā vipakṣaṃ tarasōpasēduḥ |
yathākramaṃ sātyakirutsavādau
saṃbhāvayāmāsa sabhāsadastān || 13.76 ||

śubhaṃyavaḥ svāmimahōtsavēna
svārājyamakṣayyamivāptavantaḥ |

dattōpacārā vasudēvadāraiḥ
 puṇyāśayaḥ pauraṇā jaharṣuḥ || 13.77 ||

sahōdaranyastabharastadātmā
 rukmāṇi ratnāni ca rauhiṇēyaḥ |
 adatta santōṣavaśādabhīkṣṇaṃ
 vāñchādhikaṃ vandivanīpakānām || 13.78 ||

ananyabhaktairanubhāvyabhūmnā
 dattēkṣaṇō dānapatistridhāmnā |
 samāhitaiḥ saṃmatamuddhavādyaiḥ
 purōdhasāṃ pūjanamācacāra || 13.79 ||

āhanyamānā dhṛtahēmakōṇaiḥ
 gandharvamukhyairiva gādhavidyaiḥ |
 jātānunādā jagatāṃ trayāṇāṃ
 dōṣacchidō dundubhayaḥ praṇēduḥ || 13.80 ||

vibhāvitāṃ śikṣitanātyavēdaiḥ
 udvāhasaṃgītamudārakṣiptam |
 prasādanaṃ dṛṣṭimānaśśrutinām
 adivyamāskanditadivyaṃsīt || 13.81 ||

lāvanyapūraṃ lalitāṅgayaṣṭēḥ
 kārtsnyēna nirvēṣṭumapārayantyaḥ |
 aṅgāni vadhvāḥ kulavṛddhanāryaḥ
 prasādhanairantarayāmbabhūvuḥ || 13.82 ||

prayujyamānāni tayōryathārhaṃ
 maṅgalyamālyābharaṇākṣatāni |

prāyēṇa lōkābhyudayaṃ pradātum
tatsaṅgamāttādrśatāmakāṅkṣan || 13.83 ||

arātipakṣārṇavamandarābhē
hastē harēryattadabandhi sūtram |
tadādadē sthānavaśādabhikhyāṃ
saṃvītanāgēndranidarśanīyām || 13.84 ||

samēdhitastasya vivāhavahniḥ
purōdhasā puṇyakṛdagrimēṇa |
pradakṣiṇāvṛttaśikhākālāpaḥ
prāyēṇa nīrājanamātatāna || 13.85 ||

āsāsya lājāñjalihōmabhājā
kṣēmāśiṣā kiñcidaśēṣahr̥dyam |
anyōnyamākēkarasasmitākṣā -
vapaśyatāmādimadampatī tau || 13.86 ||

vailakṣyaḍōlāmiva saṃśritānām
vilōcanānām vavṛdhē vihāraiḥ |
tayōrananyādrśavaibhavānām
anyōnyarājīvamadhuvratānām || 13.87 ||

parasparam pāṇisarōjayōgāt
babhūvatustau pulakāñcitāṅgau |
asvidyatām ca jvalanastu mandaiḥ
asūta dhūmairadhivāsamātram || 13.88 ||

samantrakam sākṣiṇi havyavāhē
sakhyōcitām saptapadīm bhajantau |

svaśāsanēna svayamanvayātām
 ācāramāgantukadampatīnām || 13.89 ||

anvētu viṣṇuḥ svayamityudīrya
 priyāṃ parādhīna ivānugacchan |
 jāyāpatīnāṃ jagadudbhavānāṃ
 bhavyāṃ daśāṃ bhāvayati sma nāthaḥ || 13.90 ||

ātmānamēva svayamagnirūpaṃ
 parikramaiḥ paryacaratsa dēvaḥ |
 viśvasya bāhyāntaranityavr̥tṭyā
 na karma kartā ca ya ēva yēśām || 13.91 ||

pradakṣiṇēna kramaṇēna tābhyāṃ
 dattārcanō divyavadhūvarābhyām |
 nūnaṃ tathā'narca vighūrṇanēna
 svāntaḥ sthitau vahnirapi svayaṃ tau || 13.92 ||

tasyāḥ salīlam caraṇāravindaṃ
 kāmī gṛhītvā karapaṅkajābhyām |
 āsthāpayadyāṃ dṛṣadaṃ mukundaḥ
 sā'bhūt svayaṃ maulimaṇiḥ śrutīnām || 13.93 ||

yadatra karmaṇyayathākṛtaṃ tat
 sviṣṭaṃ kriyādagñiriti bruvāṇaḥ |
 svatējasā bhāvitaviśvatējāḥ
 svāhāsakhaṃ dēvamupāsta dēvaḥ || 13.94 ||

rāmasya sītēva ramēva viṣṇōḥ
 amuṣya bhūyāstvamihaikapatnī |

ityūciṣō yādavavṛddhadārān
 prītāśayā praikṣata sā sanāthā || 13.95 ||

varēṇa vandyēna surāsurāṇāṃ
 maṅgalyasīmāntabhuvā ca vadhvā |
 samīkṣitā brahmasutasya patnī
 sarvairabhūt sādaradarśanīyā || 13.96 ||

tadēkabhāvā tamananyabhāvaṃ
 nāthapriyā nāthamanuvrajantī |
 abhīṣṭasiddhēradhidēvatēyaṃ
 yadvā savitrīti yathārthamūcē || 13.97 ||

kṛtāśiṣaṃ kṛṣṇagrhēśvarīṃ tām
 purōdhasā puṇyamanōrathēna |
 sakautukāṃ kautukinaḥ suratnaiḥ
 abhyarcayāmāsuramātyavṛddhāḥ || 13.98 ||

manuṣyatām mānayatō vihāraiḥ
 svāmēva dēvīmupayacchatastē |
 samēdhatām maṅgalamityuśantaḥ
 satyāśiṣastaṃ munayaḥ śaśaṃsuḥ || 13.99 ||

pradāya tābhyāmupadāḥ samīcīḥ
 pratyāgatāḥ svāni grhāṇi paurāḥ |
 āśāpatīnāṃ vibhavādanūnāṃ
 tatraiva tē sampadamanvabhūvan || 13.100 ||

strīpuṃsanāmnā bahudhā vibhaktam
 viśvaṃ yayōrēva vibhūtimāhuḥ |

na yō jahau dvāravatīm na tābhyām
 aṅgīkṛtāmādimadampatībhyām || 13.101 ||

vadhūsakhē tatra jagannivāsē
 vasatyamaryādaguṇānubhāvē |
 tasminnivā'sīdanapāyabhāvā
 tasyām nagaryāmapī rukmiṇī śrīḥ || 13.102 ||

tasyāḥ kaṭākṣairvihitābhiṣēkaḥ
 tadbāhunā kalpitakaṇṭhamālyāḥ |
 avāpa śōbhāmadhikām mukundaḥ
 saubhāgyasiṃhāsanāsārvabhaumīm || 13.103 ||

kadambagōlaśriyamākṣipantaṃ
 kandarparūpōdayapūrvarūpam |
 priyāpariṣvaṅgarasēna dhanyaṃ
 prītāśayō bahvamatātmadēham || 13.104 ||

tām prāpya kṛṣṇaḥ prabhutāmiva svām
 manaḥprasūtēriḥ mantrasiddhim |
 āsīdabhītaiḥ sahasā'bhigamyō
 mitrairamitraitairapi sāparādhaiḥ || 13.105 ||

śrīvatsasaṃsthānajuṣā prakṛtyā
 sthānēna cihnēna ca lakṣaṇīyau |
 drṣṭāvabhīṣṭaṃ bhajatām dadātē
 jagatpatī tāviha dāmpatī dvau || 13.106 ||

na tē manuṣyā na ca dēvatāstē
 prāyēṇa tāvēva tathābhavantau |

yairēvamanyōnyavibhūṣitaṃ tat

dvandvātigam dvandvamavaikṣi dhanyaiḥ || 13.107 ||

atha samuditaharṣairādr̥tō mantrivṛddhaiḥ

surapatidayitābhiḥ stūyamānāpadānaḥ |

rucimiva nirapāyāṃ rukmiṇīm prāpya hr̥ṣyan

yadupatiradhicakrē yāyajūkādhikāram || 13.108 ||

subhagamupalabimbē śātakumbhē'pi ratnaṃ

kanati vipinabhāgē kālakaṇṭhē'pi gaṅgā |

vaśikanṛpagr̥hē sā vāsudēvē'pyadīvyat

na hi bhavati viśēṣaḥ kvāpi nityōnnatānām || 13.109 ||

|| iti śrīkavitārkkikasiṃhasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

yādavābhyudayē mahākāvye trayōdaśaḥ sargaḥ ||

kavitārkkikasiṃhāya kalyāṇaguṇasālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||